

ARBOGA KOMMUN

Riktlinje för integrationsarbetet i Arboga kommun

Innehåll

1	Riktlinje för integrationsarbetet i Arboga kommun.....	3
1.1	Inledning.....	3
1.2	Värdegrund och förhållningssätt	3
1.3	Nuläget.....	4
1.4	Integration för hela livet	4
1.5	Boende.....	5
1.6	Barns integration	5
1.7	Barns perspektiv.....	6
1.8	Modersmålsstöd i förskolan.....	6
1.9	Utbildning	7
1.10	Arbetsmarknad.....	8
1.11	Förebyggande integration.....	8
1.12	Ledarskap	9
1.13	Jämställdhet	9
1.14	Samverkan och kommunikation.....	9
1.15	Uppföljning och utvärdering.....	9

1 Riktlinje för integrationsarbetet i Arboga kommun

1.1 Inledning

Integrationen av nyanlända och utrikesfödda Arbogabor i kommun ska genomsyra hela Arboga kommun och alla verksamheter. Oavsett ålder eller livsförutsättningar för den enskilde ska verksamheterna ha fokus på en hållbar integration i mötet med den nya Arbogabon. Ansvaret för ett lyckat integrationsarbete bygger på ömsesidighet och tillit; den enskilde behöver ha en vilja att integreras och Arboga kommun behöver ge förutsättningar för detta.

Riktlinjen för integration berör alla medarbetare i kommunen. Den bygger på kommunens styrmodell och ska gälla för hela livet. Boende, skola, arbete och en meningsfull fritid utgör grunden för att uppleva tillhörighet till Arboga kommun. Den enskilde har sin kultur och bakgrund/historia med sig och därför kommer förutsättningarna att skilja sig åt. Att dialog och samverkan fungerar är en förutsättning för att integrationen ska lyckas.

Riktlinjen för integrationsarbetet är ett komplement till övriga styrdokument som berör området och ska vara kommunövergripande och beröra alla delar av kommunens arbete. Ambitionen i riktlinjen är inte att detaljstyra, de olika facknämnderna och förvaltningarna utan de ska skapa egna mål och mätningar för integrationen som är kända av medarbetarna.

1.2 Värdegrund och förhållningssätt

Kommunens värdegrunds styrs av visionen:

ARBOGA
PLATS FÖR INSPIRATION

Arboga kommuns styrmodell har sin utgångspunkt i visionen och de strategiska områdena inspirerande livsmiljö, inspirerande livslångt lärande, inspirerande arbete och inspirerande organisation. Arboga ska vara en inspirerande plats i första hand för dem som bor och verkar här, men även för besökare.

1.3 Nuläget

Arboga kommun har enligt SCB 2018-12-31, en folkmängd på 14 138 personer och av dessa är 2 138 utrikesfödda, vilket motsvarar 15,1 %. Anvisningstalet enligt bosättningslagen från Migrationsverket är 0 personer under 2019.

1.4 Integration för hela livet

Det är flera myndigheter som tillsammans med kommunen har ett ansvar för integrationen. Migrationsverket fattar beslut gällande ansökan om asyl, erbjuder boende till asylsökande och beslutar om ekonomisk ersättning under väntetiden.

Länsstyrelsen ska verka för att det finns beredskap och kapacitet hos kommunerna att ta emot nyanlända och ensamkommande barn.

Arbetsförmedlingen har ett samordningsansvar för etableringsinsatserna. Arbetsförmedlingen ska tillsammans med den nyanlände som fått uppehållstillstånd upprätta en etableringsplan med insatser för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering. Planen ska omfatta svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering och arbetsförberedande insatser.

Försäkringskassan betalar ut den etableringsersättning som Arbetsförmedlingen beslutat om. Myndigheten fattar också beslut om och betalar ut etableringstillägg och bostadsersättning. Efter beslut om uppehållstillstånd ansvarar kommunen för utbetalningar av försörjningsstöd innan utbetalningarna från Försäkringskassan kommit igång, i det så kallade "glappet".

Region Västmanland ansvarar för hälso- och sjukvård samt tandvård till asylsökande personer enligt Lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande.

Kommunen ansvarar för att ta emot nyanlända för bosättning efter anvisningstalet från Migrationsverket. Kommunen tar också emot nyanlända som ordnar bosättning på egen hand och personer som kommer som anhörig till en person som redan bor i kommunen samt ensamkommande barn. Kommunen ansvarar för att erbjuda SFI, samhällsorientering, och annan vuxenutbildning, samt för förskola, skola, pedagogisk omsorg och andra insatser för barn och ungdomar. Kommunerna ansvarar också för försörjningsstöd för de personer som inte har rätt till en etableringsplan. Genom socialnämnden har

kommunen också det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver.

I 5 kap 1 § Socialtjänstlagen framgår att socialtjänsten ska verka för att barn/unga får en god och trygg uppväxt, att socialtjänsten ska bedriva både uppsökande och förebyggande verksamhet samt samverka med övriga aktörer kring barn/unga.

Individ- och familjeomsorgen i Arboga kan bjudas in av SFI för att hålla en information om socialtjänstens verksamhetsområde och om vilket föräldrastöd som finns att få inom öppenvården. Individ- och familjeomsorgen kan även erbjuda (om personalresurser finns) en riktad föräldragrupp till nyanlända. Temat för föräldragruppen är "Hur är det att vara förälder i Sverige".

Genom samverkan mellan Förskolan och IFO öppenvård barn och familj, kan familjer erbjudas tidiga öppenvårdsinsatser. I samband med terminsstart lämnas en broschyr till alla familjer inom förskolan som innehåller information om tidiga insatser. Broschyren är översatt till de 8 vanligaste förekommande språken och finns även på Arboga kommuns hemsida. Föräldrar med behov av stöd pratar med personalen på förskolan som hjälper till att upprätta kontakt med öppenvården eller tar kontakt direkt med personalen inom IFO:s öppenvård (kontaktuppgifter framgår i broschyren). Öppenvården inom IFO kan ge stöd med: rutiner, föräldrastrategier, samspel med barnet, gränssättning, samarbete mellan föräldrar samt erbjuda enskilda samtal med både barn och föräldrar

Öppenvårdens personal träffar föräldrarna 1-2 gånger för att höra vilket stöd som föräldrarna önskar få. Om föräldrarna är fortsatt intresserade av stöd hjälper öppenvårdspersonalen till med kontakt med en handläggare för ansökan och biståndsbedömning.

1.5 Boende

Som nyanländ i Arboga kommun ska ett boende erbjudas. Boendet är grunden för att skola, arbetsliv, fritid och delaktighet i samhället ska fungera.

1.6 Barns integration

Förskolan är det första steget i ett livslångt lärande och ofta den första kontakten som nyanlända barn får med det svenska samhället. Därför har förskolan en viktig uppgift att fylla i mottagandet av

nyanlända barn och deras familjer. Läroplanen för förskolan (Lpfö18) betonar vikten av att ge barn med utländsk bakgrund stöd i utvecklandet av en dubbel kulturtillhörighet.

Skolan är en av nycklarna till att de som kommer till Sverige ska kunna komma till sin rätt, utvecklas och kunna bidra till att samhället och världen utvecklas i framtiden. Läroplan för grundskolan(Lgr11)betonar vikten av att undervisningen främjar lärandet och kunskapsutvecklingen genom att utgå från elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper(Lgr 11).

1.7 Barns perspektiv

Genom att tydliggöra barns meningsskapande och intresse så kan ett barns perspektiv synliggöras. Barnets eget perspektiv innebär hur barnet själv upplever något. Ett barns perspektiv kan bli synligt genom att följa och samtala med barnet för att synliggöra det meningsfulla för barnet, vilket innebär att försöka förstå hur barnet uppfattar och upplever en händelse. Det går aldrig att sätta sig in helt vad någon annan människa tänker eller känner men att försöka skapa sig en förståelse är möjligt. Den vuxne måste välja att inta ett barns perspektiv. Ett barns perspektiv innebär att skapa en respekt och hänsyn till barnet samt att skapa en förståelse för barns meningsskapande.

Barns integration påverkar hela livet. Det är viktigt att barn ges möjligheter att bevara sin kultur och sitt språk. Detta är också en förutsättning för ökat lärande inom såväl svenska som andra ämnen.

1.8 Modersmålsstöd i förskolan

Enligt Läroplanen för förskolan ska förskolorna arbeta med modersmålsstöd, vilket till stor del handlar om bemötande, värderingar och attityder. Konkret innebär stödet att visa intresse för barnens modersmål, att uppmuntra till att modersmålet talas i hemmet samt att vara nyfiken och positivt inställd till flerspråkighet. Språket utvecklas bäst om det används i meningsfulla sammanhang, till exempel i förskolans dagliga aktiviteter tillsammans med andra barn och vuxna. Barn som får utveckla sitt modersmål ges bättre möjligheter att lära sig svenska och utvecklar lättare kunskaper även inom andra områden. Modersmålet är också viktigt för att barnet ska kunna göra jämförelser mellan språken och för att stärka den kulturella identiteten. Därför är det viktigt att modersmålsstödet i

förskolan är en integrerad del av verksamheten och att förskolans pedagoger uppmuntrar, stödjer och skapar möjlighet för flerspråkighet.

Enligt paragraf 7 § i skollagen så ska en elev som har en vårdnads-havare med ett annat modersmål än svenska erbjudas modersmåls-undervisning i detta språk om

1. språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och
2. eleven har grundläggande kunskaper i språket.

Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om minst fem elever som har rätt till modersmåls-undervisning i språket önskar sådan undervisning och det finns en lämplig lärare.

Studiehandledning på modersmålet och modersmålsundervisning är betydelsefullt för många elevers språk- och kunskapsutveckling. När eleven får visa sina kunskaper på sitt starkaste språk, vilka annars inte kan uttryckas fullt ut på grund av otillräcklig svenska, stärker det självförtroendet och studiemotivationen. Det möjliggör också för lärare att få en ökad förståelse för elevens faktiska kunskaper i respektive ämne.

Elever med annat modersmål än svenska erbjuds inför varje läsår modersmålsundervisning, men det är frivilligt för eleverna om de vill läsa ämnet eller inte.

Syftet med modersmålsundervisningen är att ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper i och om sitt språk. Modersmålet har stor betydelse för barns språk, identitets-, personlighets- och tankeutveckling. Ett välutvecklat modersmål ger bra förutsättningar att lära sig svenska, andra språk och andra ämnen

Bedömning och betygsättning sker på samma sätt som i övriga ämnen. Elevens visade kunskaper och förmågor bedöms utifrån kunskapskraven i kursplanen eller ämnesplanen. Studiehandledning på modersmålet kan ges både som extra anpassning och som särskilt stöd.

1.9 Utbildning

Utbildning, vare sig det gäller förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning eller språkutbildning är nödvändig för att kunna förverkliga de personliga målen. Utvecklingen i samhället innebär att

högre utbildning och språkkunskaper blir allt viktigare för inträdet på arbetsmarknaden och för att uppnå en egen försörjning.

1.10 Arbetsmarknad

Uppgifter från Arbetsförmedlingen pekar på att arbetsmarknaden i Sverige är god, men att antalet personer uttryckt i %, utrikesfödda i Arboga kommun som är arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i jämförelse med länet och nationell nivå är högre än genomsnittet. Arboga kommun har ett utvecklat samarbete med Arbetsförmedlingen där vi tillsammans arbetar aktivt med att få ut nyanlända i arbete, samt att långtidsarbetslösa som varit i Sverige under en längre tid får stöd att etablera sig på arbetsmarknaden. Det är av största vikt att kommunen, Arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet tillsammans bidrar i arbetet med att tillhandahålla arbetsplatser.

1.11 Förebyggande integration

Arboga kommun ska aktivt samverka med civilsamhället och det lokala näringslivet för att arbeta förebyggande med integrationsarbetet. Barn, ungdomar, vuxna, äldre och funktionsnedsatta ska ges möjlighet till stöd, service och en aktiv fritid och delaktighet i Arboga kommun.

Kultur- och fritidsliv bidrar till att ta del av det svenska samhället. Kommunen har ett rikt föreningsliv som kan bidra på flera sätt till att nyanlända snabbare kan ta del av det svenska samhället, dess normer och kultur. Att ha ett aktivt fritidsliv bidrar till att knyta nya kontakter, komma in i ett sammanhang på bostadsorten och inte minst kunna praktisera och utveckla de nyvunna kunskaperna i svenska språket.

Arboga kommun ska vara socialt hållbart genom en långsiktig strategi för att forma ett samhälle där individer och grupper möter och upplever rättvisa, delaktighet och en möjlighet att själva vara med och påverka och forma sitt liv över tid. Arboga kommun ska ha en ekonomisk hållbarhet och därför behöver alla Arbogabor i arbetsför ålder bidra till att den gemensamma ekonomin är god. Det ska inte finnas grupper som står utanför arbetslivet. I integrationsarbetet ska detta prioriteras.

1.12 Ledarskap

Arboga kommuns chefer har ett särskilt ansvar för att arbeta med och implementera integrationsarbetet tillsammans med sina medarbetare genom den gemensamma värdegrunden PUMI. Vid anställning och rekrytering ska olika typer av kompetenser och erfarenheter värdesättas i syfte att skapa medarbetargrupper som speglar samhället i övrigt.

Arboga kommun ska arbeta aktivt mot trakasserier och kränkande särbehandling, både som arbetsgivare och för de som använder kommunens tjänster. Vid arbetsplatsträffar ska kommuns chefer säkerställa att medarbetarpolicy och likabehandlingsplanen är kända och följs av medarbetarna.

1.13 Jämställdhet

Arboga kommun ska aktivt arbeta för att kvinnor och män ges samma förutsättningar för att integreras i kommunen. Regeringen har särskilt uppmärksammat att utomeuropeiska födda kvinnor är en särskilt utsatt grupp när det gäller inträde på svensk arbetsmarknad och Arboga kommun ska ha ett särskilt fokus på målgruppen.

1.14 Samverkan och kommunikation

Integrationen är en fråga för hela Arboga kommun och det ska finnas aktiv samverkan mellan kommunen, civilsamhället och det lokala näringslivet. Arboga kommun ska kommunicera positiva exempel och lyfta fram erfarenheter där integrationsarbetet har fungerat bra. Problem och utmaningar i arbetet ska uppmärksammas men ett ensidigt fokus på det som inte fungerar ska inte dominera.

1.15 Uppföljning och utvärdering

- Att kommunstyrelsen fastställer handlingsplanen för integrationsarbetet och att den tillsammans med kommunens styrmodell utgör grunden för det fortsatta arbetet med integrationen.
- Att mål och mätningar för integrationens fastställs på KF-nivå inför 2020.
- För att säkerställa samverkan och kommunikation behöver en kommunikationsplan arbetas fram.
- Att följa och utvärdera integrationsarbetet genom att bilda fokusgrupper där Arbogabor, medarbetare och samverkanspartners möts för att utvärdera integrationsarbetet. De

kvalitativa data som samlas in från fokusgrupperna ska användas för att göra det fortsatta arbetet ännu bättre.

Gäller från och med 2019-10-08.